

Specialty language infectology - is not the same in structure, because it has a nucleus and periphery. The core of this terminology is the actual terms infectology, and the periphery - the terms dermatology, hygiene, pharmacology, chemistry, surgery and more.

Each term system (terminology system) is a qualitatively new object and has its own regular patterns. There is a clear relationship that is realized through the use of the same terms in different terminology systems, which leads to the emergence of meaningful new terms. Analyzing the terminological vocabulary of the field of infectology, we present our own understanding of its structure, highlighting several levels: microsystem, minisystem, macrosystem, megasystem, supersystem.

Бебих В.В.

КРИТЕРІЙ ТА ПРИНЦИПИ ВІДБОРУ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО МІНІМУМУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Кафедра іноземних мов

*Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

У сучасній лінгвістиці важливе місце займають проблеми спеціальної лексики, зокрема функціонування систем англійських термінів у різних областях науки. Фахова мова продовжує привертати увагу дослідників в аспекті виявлення основних структурних і семантичних характеристик термінологічних одиниць. Вже є значні напрацювання науковців в окремих галузях з питань, пов'язаних з формуванням і функціонуванням англійських термінів. Результати цих досліджень використовуються методистами та викладачами вищих навчальних закладів для створення лексичних мінімумів відповідних сфер.

Метою нашого дослідження є визначення критеріїв та принципів відбору термінологічного мінімуму лексичних одиниць для студентів-медиків.

Досягнення поставленої мети припускає вирішення наступних завдань: дослідження галузевої та стратифікаційної структури англійської фахової термінології у сфері медицини; визначення та аналіз семантичних процесів, що відбуваються у терміносистемі субмови медицини.

Розглядаючи термінологічну підсистему обраної сфери, в основу аналізу ми покладаємо *критерій професійно-практичної цінності* термінів. Критерій професійно-практичної цінності витікає з тлумачення ряду окреслених нами принципів: *принцип стилістичної обмеженості*, який забезпечує включення до мінімуму загальних термінів, що вживаються в досліджуваній системі, а також вузькоспеціальних термінів; *принцип семантичної цінності*, який забезпечує об'єктивний аналіз найбільш вживаних важливих термінів, що відображають основні поняття обраної галузі. Згідно з *принципом словотвірної цінності* до словника включаються первинні основи, засвоєння яких створюють передумови самостійної семантизації великої кількості невідомих складних і похідних термінів, а також стійких термінологічних сполучень. *Принцип зразковості* забезпечує включення до мінімуму найбільш вживаних термінів, що ілюструють основні словотворчі моделі та зразки їх перекладу українською мовою.

Стратифікаційна структура термінології відбиває розподіл тематичних груп за рівнями ієрархії. Такими рівнями для термінологічного поля будь-якої галузі є ядро та периферія. При цьому ми розглядаємо *термінологічне поле* як своєрідний простір існування терміна, всередині якого він володіє всіма ознаками, що характеризують його. Приналежність до певного поля є найсуттєвішою ознакою, яка відрізняє терміни від звичайних слів. Після необхідної систематизації та аналізу формуємо робочий варіант ядра термінології. За своєю структурою термінологічне ядро розподіляємо на однослівні терміни, двочленні словосполучення.

Семантичні поля є класами, що перетинаються, єдиного поділу словника на семантичні поля не існує: з будь-якого семантичного поля через більш чи менш довгий ланцюжок опосередкованих ланок можна потрапити в будь-яке інше поле. Якщо йдеться про

розмежування термінологій, то в центрі уваги має бути саме семантичний взаємозв'язок між термінологіями.

Останні дослідження доводять, що термінологія однієї галузі може мати широкі та розгалужені семантичні зв'язки з суміжними термінологіями. Ряд термінів є межовими як в одній, так і в другій термінології. Через межові терміни здійснюється взаємодія різних термінологій. Семантичне оточення певної термінології складається з термінологій, стосовно яких вона виступає або як реципієнт, або як донор. Статистичний аналіз даного явища є предметом нашого подальшого дослідження.

Бицко Н.І.

ЛЕКСИЧНА ВАРІАТИВНІСТЬ НАРОДНИХ НАЗВ ХВОРОБ НА БУКОВИНІ

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Актуальним на часі залишається вирішення проблем, пов'язаних з упорядкуванням лексики народної медицини у різноманітних говірках України, зокрема це стосується і буковинської діалектології. У буковинській скрині говірок зберігається чимало лексичних своєрідних коштовностей, в яких відбито різнобарвні зміни в живому мовленні носіїв, простежується прадавність та найтісніший зв'язок з життям народу, його історією. Особливий науковий інтерес становлять спеціальні лексеми на позначення назв хвороб, які насичені та переважані варіативними формами. Існування таких паралельних форм зумовлена тим, що мовна система у процесі свого перманентного розвитку зберігає стабільність та здатність ефективно виконувати комунікативну та когнітивну функції. Саме варіативність форм серед спеціальної народної медичної лексики є недостатньо вивченою та потребує додаткових наукових розвідок. Хоча, діалектні назви хвороб окремих ареалів були предметом дослідження багатьох вчених: Баденкова В.М. «Лексика традиційної народної медицини в українських говірках Інгульсько-Бузького межиріччя»; Берестова А.А. «До проблеми вивчення народної медичної лексики центрально-слобожанських говорів»; Вакалюк Я.Ю. «До вивчення народних назв хвороб на Прикарпатті»; Герман К.Ф. «Взаємодія української літературної мови і територіальних діалектів на синтаксичному рівні (на матеріалі мови населення Північної Буковини)»; Гриценко П.Ю. «Словник буковинських говірок»; Прокопенко В.А. «Назви хвороб, способів їх лікування та лікувальних установ у буковинських говорах»; Стрижаківська О. «Народні назви дитячих хвороб в українських говірках Буковини» та ін. У зазначених дослідженнях спостерігаємо важливі для мовознавства інформаційні дані щодо складу структурно-семантичних, етимологічних, дериваційних характеристик та особливості функціонування народної лексики на позначення захворювань у говірках різноманітних регіонів України. Буковинські народні назви хвороб відрізняються своєю самобутньою діалектною архаїкою, що зумовлено історичними фактами. Адже, Північна Буковина значний час знаходилась у територіальному відриві від Українських земель під жорстким національним та політичним впливом турецьких, австрійських та румунських хазяїв. Саме це обмежувало вплив норм загальноукраїнської літературної мови на буковинські говірки у різноманітних лексичних прошарках. Ми ставили за мету зафіксувати народні назви найбільш розповсюджених назв хвороб: **молочниця** «грибкова хвороба, яка викликає появу білих плям на слизовій оболонці ротової порожнини (звичайно у немовлят)» у буковинських говірках репрезентована назвами: *'молочниця, 'молочница, папті'шор, 'пліснявка, 'пліснівка; діатез* «шкірні висипи» – *'висипка, 'віспа, 'оспа, діа'тез, золо'туха, 'рофія, 'рохія, го'стец; свинка* «запалення привушної слинної залози у людини та свійських тварин» – *'свінка, паро'тит, паро'тін, за'вали, за'валки, за'бушинця, 'задавка, за'лози; коклюш* «гостра інфекційна, переважно дитяча хвороба, яка характеризується приступами конвульсійного кашлю» – *'коклюш, 'коклиш, 'кокліш, 'коклуш, каш'люк, каш'ля, киш'ляк, 'куклюх, 'кашиль, 'хевкани, ма'тярський 'кашель, ос'лячий 'кашель; кір* «заразна дитяча хвороба, що супроводжується висипом, запаленням дихальних шляхів,